

۲۲۴۱۹۷۲

۱۴۰۰/۱۱/۲۷

www.ketab.ir

نویسنده: شهاب الدین دمیرچی

دولت ادریسیان (ادارسه)

بزرگ‌ترین دولت مستقل شیعی
در شمال آفریقا

سرشناسه : د میرچی، شهاب الدین، ۱۳۱۰ -
 عنوان و نام پدیدآور : دولت ادریسیان (ادارسه) بزرگترین دولت مستقل شیعی در شمال آفریقا/
 نویسنده شهاب الدین دمیرچی : ویراستار سوسن اصغری.
 مشخصات نشر : تهران: خورشید آفرین، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۸۰ ص: مصور (رنگی).
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۸۲-۶۱-۴
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۶۸- ۷۳.
 موضوع : ادریسیان / Idrisids / شیعیان -- آفریقای شمالی / Shiites -- North Africa
 رده بندی کنگره : DT۱۹۹
 رده بندی دیویی : ۹۶۱/۰۲۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۴۷۰۱۹

انتشارات خورشید آفرین

دولت ادریسیان (ادارسه) بزرگترین دولت مستقل شیعی در شمال آفریقا

نویسنده: شهاب الدین دمیرچی

ویراستار: سوسن اصغری

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰

طراح گرافیک: رضا دلیرسولا

چاپ و صحافی: پایتخت

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۸۲-۶۱-۴

آدرس انتشارات: خیابان فاطمی، رهی معیری، پلاک ۱۰. تلفن: ۸۸۹۵۰۹۷۱

khoshid_pub@yahoo.com

حق چاپ برای ناشر و مولف محفوظ است.

فهرست عناوین

۷	 مقدمه
---	-------------

بخش اول :

قیام های علویان حسنی و حسینی

۱۳	 قیام زید بن علی بن الحسین
۱۷	 زید بن علی در کوفه
۲۱	 قیام یحیی بن زید بن علی بن الحسین علیه السلام
۲۶	 قیام یحیی بن عبدالله در دیلم
۲۹	 قیام حسین بن علی شهید فخ

بخش دوم:

تأسیس نخستین دولت مستقل شیعی (ادارسه) در مغرب

۳۹	 ورود ادریس بن عبدالله به مصر
۴۰	 ورود ادریس بن عبدالله به «ولیلی» و «فاس»
۴۲	 توطئه هارون الرشید و شهادت ادریس
۴۶	 تجلیل و تعظیم ابن خلدون از خاندان ادریسیان

بخش سوم:

ادریس بن ادریس بنیان‌گذار دولت ادریسیان

- ۵۱ ادریس دوم بانی شهر فاس
- ۵۲ حکومت محمد بن ادریس، جنگ و اختلاف امیران ادریسی
- ۵۳ حکومت یحیی بن محمد، دوران عظمت و آبادانی فاس
- ۵۴ حکومت یحیی سوم از نواده های ادریس دوم
- ۵۵ نسب نامه ادریسیان

بخش چهارم:

موقعیت تاریخی و جغرافیایی مغرب (مراکش)

- ۶۰ موقعیت تاریخی و جغرافیایی فاس
- ۶۵ موقعیت جغرافیایی طنجه موقعیت تاریخی «ولیلی» و «تلمسان»
- ۶۷ منابع و مآخذ
- ۷۵ تصاویر

مقدمه

پس از رحلت پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله، در ماجرای سقیفه ی بنی ساعده برخی از اصحاب علی بن ابیطالب علیه السلام جانشین بر حق رسول الله را کنار گذاشتند و دیگری را برگزیدند؛ که با این امر در آغاز، شکاف و اختلاف بین مسلمانان ایجاد گردید؛ که بعد از خلفای راشدین، زمینه ی خلافت بنی امیه - شاخه های سفیانی و مروانی - را فراهم ساخت و با انقراض امویان در سال ۱۳۲ هـ.ق، بنی عباس روی کار آمدند که با خلافت طولانی، در سال ۶۵۶ هـ.ق به دست مغولان منقرض گردید.

عباسیان، بازماندگان عباس بن عبدالمطلب عم پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، بیش از پنج سده به عنوان جانشینان آن حضرت، بر جهان حکم راندند؛ تجزیه ی خلافت و تأسیس حکومت های مستقل

و غیرمستقل، در شرق و غرب در قلمرو آل عباس به تدریج نشانه‌های ضعف و ناتوانی آنان را آشکار ساخت.

مفاسد اجتماعی، ظلم و ستم، جنایات و کشتار مسلمانان به ویژه شیعیان توسط خلفای اموی و عباسی و کارگزاران‌شان که گوی سبقت را از یکدیگر می‌ربودند، قیام‌های علویان حسنی و حسینی را شکل داد؛ که از میان آنها به قیام‌های زید بن علی بن الحسین علیهما السلام، یحیی بن زید، یحیی بن عبدالله و قیام حسین بن علی شهید فخ می‌پردازم که قیام ادريس ابن عبدالله از نواده‌های امام حسن مجتبی علیه السلام و تأسیس بزرگ‌ترین دولت مستقل شیعی در شمال آفریقا را به دنبال داشت.

اکنون خدای قادر متعال را شاکرم که باری ام فرمود تا در این دوران کهولت، بخشی از حوادث قرون اولیه‌ی تاریخ اسلام را که منابع آن محدود است، مورد بررسی و تحقیق قرار دهم و با قلم ناتوان خود به رشته‌ی تحریر درآورم.

این اثر تحت عنوان: «دولت ادریسیان (ادارسه) بزرگ‌ترین دولت مستقل شیعی در شمال آفریقا» است که هم‌زمان با اوج قدرت خلافت عباسیان، بیش از دو قرن در سرزمین مغرب (مراکش) با اقتدار حکومت کردند و آثار تمدنی باشکوه را از خود برجای گذاشتند؛ که در چهار بخش به شرح زیر تألیف شده است:

بخش اول - مروری بر قیام‌های زید بن علی بن الحسین (ع)، یحیی بن

زید، یحیی بن عبدالله و قیام حسین بن علی شهید فخر که دنباله‌ی قیام ادریس بن عبدالله را در برداشت.

بخش دوم - تأسیس نخستین دولت مستقل شیعی در مغرب.

بخش سوم - ادریس بن ادریس (ادریس دوم) بنیان‌گذار واقعی دولت ادریسیان.

بخش چهارم - موقعیت تاریخی و جغرافیایی مغرب (مراکش).

بی‌شک، این اثر را کاستی‌هایی است، از این رو هر نوع نقد و رهنمود اصلاحی از سوی صاحب‌نظران و اندیشمندان معزز را با آغوش باز پذیرا هستم.

در پایان مراتب سپاس و قدردانی خود را به سرکار خانم دکتر اصغری مدیریت نشر خورشیدآفرین و دیگر بزرگواران ارجمند و خانواده‌ام که همواره یاری‌ام نموده‌اند تقدیم می‌دارم و از خدای متعال سلامت و توفیقات بیشتر آرزو مندم.

شهاب‌الدین دمیرچی

تابستان ۱۴۰۰